

INNOVATÍV TÖREKVÉSEK A SZAKMAI NYELVHASZNÁLATRA FELKÉSZÍTŐ TANANYAGOK FEJLESZTÉSÉBEN

INNOVATIVE TEACHING MATERIALS DEVELOPMENT TO PREPARE LEARNERS FOR PROFESSIONAL LANGUAGE USE

CZELLÉR MÁRIA¹

Napjainkban az oktatás jelentős változáson megy keresztül. Nagymértékben átalakultak a diákok kommunikációs és információszerezési szokásai, felnőtt egy digitális nemzedék, amely új tanulási és kommunikációs formákat és eszközöket használ ismeretei bővítésére. Mindezt figyelembe véve a felsőoktatási intézmények egyre intenzívebben törekednek arra, hogy hagyományos képzési kínálatukba integrálják az információs és kommunikációs technológia (IKT) eszközeit, és olyan módszereket alkalmazzanak az oktatás során, amelyek jelentős mértékben megfelelnek a kor elvárásának. Az online tanulási környezet, a számítógéppel segített tanulás kiemelten fontos helyet kap a nyelvtanulás terén is, hiszen a munkaerőpiacon a digitális kompetencia mellett az idegen nyelv – különösen a szaknyelv – ismerete elengedhetetlen. Fontos tehát, hogy a nyelvvoktatás tervezésekor és szervezésekor mindezeket szem előtt tartsuk. A „*Szak-nyelvtudás*” – *Az idegen nyelvi képzési rendszer fejlesztése a Debreceni Egyetemen* című projekt olyan fejlesztési és nyelvvoktatási program, amely célul tűzte ki, hogy olyan idegen nyelvi tananyagot állítson össze a hallgatók részére, amely tartalmi szempontból fejleszti a munkaerőpiacon elvárt szaknyelvi ismereteket és nyelvi kompetenciákat, módszertani szempontból pedig az információs és kommunikációs technikákra épít. Jelen tanulmány a projekt részeként megvalósult, és a turizmus-vendéglátás szakos hallgatók francia szaknyelvi ismereteinek fejlesztésére készült tananyagot mutatja be.

Kulcsszavak: tananyagfejlesztés, szaknyelvvoktatás, IKT-eszközök, kevert oktatás

Today, education is going through a considerable change. Students have drastically altered their communication and information gathering habits, a digital generation has emerged, which uses new learning and communication forms as well as tools to expand their knowledge. Taking all this into consideration, higher education institutions are working ever more intensively to integrate information and communication technology (ICT) tools in their traditional courses, and to incorporate such techniques which appropriately meet the expectations of the time. Computer-aided learning and the online learning environment have an important role in language education as well. In the labour market, in addition to digital competence, the knowledge of foreign languages and particularly professional language is essential. It is important to take all these into account during the planning and organising stages of language teaching. „*Szak-nyelvtudás/Professional-Language-Knowledge*” – *the development of foreign language training methods at Debrecen University* Project is a teaching material development and language teaching programme which aims to compile teaching material with the intention to improve the skills and competencies required by the labour market, methodologically building upon information and communication techniques. This study aims to present the above-mentioned project with special attention to the French professional language teaching material for students majoring in Tourism & Hospitality Management.

Keywords: teaching materials development, LSP teaching, ICT tools, blended learning

¹ CZELLÉR MÁRIA
egyetemi docens
Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kara Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézetének intézetigazgatója
4032 Debrecen, Böszörményi út 138.
czeller.maria@econ.unideb.hu

BEVEZETÉS

A 21. század oktatásában az informatika és az internet alkalmazása egyre nagyobb teret kap és egyre erőteljesebben befolyásolja tanítási és tanulási szokásainkat. Tapasztaljuk, hogy a felső-oktatásban résztvevő generáció tanulási attitűdjei is jelentősen átalakulnak, előtérbe kerülnek az önálló tanulási stratégiák, az online technikák és az interaktív tanulási lehetőségek. Egyre nagyobb hangsúlyt kap az önálló tanulási igény: oktatóink feltöltik előadásait a Moodle rendszerbe, vagy elküldik a tananyagot a Facebookon a hallgatói facebook csoportoknak, mindenki megosztja ismereteit, információit a világhálón. Változnak tehát az emberi viszonyok, és ezzel együtt átalakul az oktatás is. Jelentős mértékben megnő az iskolán kívüli tudásszerzés lehetősége, ennek következtében módosul a tanár szerepe, aki már nem központi szereplője a tudás és az ismeretek átadásának.

A hallgatók motiváltságának és érdeklődésének fenntartása a hagyományos oktatási módszerekkel egyre kevésbé tűnik hatékonynak. Ezért elengedhetetlen, hogy a felsőoktatási intézmények a hagyományos képzési kínálatukat színesítsék, az oktatást szolgáló tananyagait a modern technológia segítségével megújítsák és tanítási módszereiket a mai modern társadalom igényeihez igazítsák. Nem kivétel ez alól az idegen nyelvek oktatása sem, ahol szintén szükségessé vált egyfajta módszertanváltás. Tanúi lehetünk annak, hogy a modern oktatási trendeknek megfelelően a nyelvet oktató tanárok nyelvtanítási eszköztára bővül, megjelenik az információs és kommunikációs technológia a nyelvvórán, és a tanárok egyre gyakrabban használják az interneten fellelhető anyagokat felfedezve az abban rejlő lehetőségeket, és építik azokat be az órai munkába. A nyelvvoktatás tehát új formában jelenik meg, modern szemléletű tananyagok születnek, amelyek új nyelvvoktatási módszerekre épülnek.

1. KITEKINTÉS A NYELVOKTATÁS MÓDSZERTANÁNAK TÖRTÉNETÉRE

Ismeretes, hogy minden kor létrehozta a saját nyelvvoktatási módszerét a kor igényének megfelelően: az első nyelvtanító módszer a 18. század végén a görög és latin nyelvek tanítására épülő „nyelvtani-fordító” módszer volt, melynek középpontjában a fordítás, valamint a nyelvtani gyakorlatok álltak. Ezt követően a 19. század végén megjelenő direkt módszer már az élő idegen nyelvek tanítására összpontosított, és a nyelvtanítás folyamatából kizárta az anyanyelvet. Majd a második világháború idején szükségessé vált, hogy egy idegen nyelvet minél gyorsabban és minél rövidebb idő alatt elsajátítsanak, és így alakult ki az intenzív módszer, avagy az Army Method. Az '50-es években látjuk megszületni az audiolingvális módszert, melynek alapjául a kor uralkodó pszichológiai irányzata, a behaviorizmus, valamint a strukturalista nyelvészet szolgált. Ennek értelmében a nyelv tanulását szokások begyakorlásának folyamataként értelmezték, így az órai munka drillekből és megerősítésekből állt. A nyelvvoktatási módszerek történetében tovább haladva a kognitív nyelvvoktatási módszer jelenik meg, melynek hátterében a Chomsky-féle generatív nyelvészet és a kognitív pszichológia állt, s amelyek fontos elemei a hibákból tanulás és szabálykeresés. A '60-as–'70-es években jelenik meg a kommunikatív szemléletű nyelvtanítás igénye, és itt kerül a nyelvvoktatás középpontjába a négy alapkészség – írás, olvasás, beszéd és hallásértés – fejlesztése is. Ez a módszer napjaink nyelvvoktatásának is meghatározó eleme. Természetesen a nyelvvoktatás területén is felbukkannak alternatív módszerek, mint például a szuggesztopéd, csendes, tanácskozó módszerek, amelyek később veszítettek ugyan a népszerűségükből, de egy ideig mégis divatos tanulási formát képviseltek. Visszatekintve ezekre a módszerekre, azt állapíthatjuk meg, hogy bizonyos elemeik a mai napig tovább élnek: a nyelvtani-fordító módszer, direkt módszer, a behaviorista elvű audiolingvális módszer, és a szaknyelvvoktatásban hatékony mentalista módszer (BÁRDOS 2004).

Az 1960-as években látjuk megszületni az első számítógépes nyelvoktató programokat, és ekkor jelenik meg a szakirodalomban a számítógéppel segített nyelvtanulás, a CALL (Computer Assisted Language Learning), amely sok újdonságot hozott a nyelvoktatásba, és jelentősen megváltoztatta a nyelvtanulási szokásokat és stratégiákat, és ezekkel együtt a tanár szerepét is. Az oktatásban megjelenik egy újszerű oktatási forma, a távoktatás, amely az IKT-eszközök adta nyelvtanulási lehetőségekre épít, és ezáltal az oktatás kilép az osztályterem kereteiből. Újszerű távoktatási tananyagok, oktatáscsomagok készülnek, amelyek többnyire CD-ROM, valamint audio- és videokazettákat tartalmaznak és új tanulási környezetet kínálnak a nyelvtanulónak. A '90-es évek elején már olvashatunk olyan tanulmányokat, amelyek nagyobb tanulói lelkesedésről, kisebb stressz-szintről, és ezáltal fokozottabb aktivitásról számoltak be a CALL (Computer Assisted Language Learning) módszer alkalmazása esetén, összehasonlítva azt a hagyományos, osztálytermi környezetben történő oktatással (RITTER 1993). Nyilvánvalóvá vált, hogy a CALL segítségével a tanárok jelentős mértékben megkönnyíthetik a diákok számára a nyelvtanulást, a számítógép segítségével begyakoroltathatják és megerősíthetik a nyelvórán tanultakat, valamint felzárkóztathatják a gyengébb képességű tanulókat. Ez a tanulási forma nem kötődik szigorúan az internethez, mivel az online mellett más offline eszközzel, mint például CD-kkel vagy letölthető mobilalkalmazásokkal is végezhető.

Kezdetben a számítógépekre kifejlesztett programok drilleket, memóriafeladatokat tartalmaztak, majd az 1980-as és 1990-es években körvonalazódik a számítógépes nyelvoktatás kommunikatív korszaka, és megjelennek a kommunikatív jellegű szoftverek is, majd pedig az internet terjedésével egyre autentikusabb nyelvi környezetbe kerülhet a nyelvtanuló. Sokáig a nyelvi laborok jelentették az egyetlen kapcsolatot a számítógéppel támogatott nyelvoktatási anyagokhoz, ma már azonban bárhol és bármikor rácsatlakozhatunk a világhálóra és használhatjuk az online anyagokat. A 2010-es évek elején kerül be a szakirodalomba a MALL (Mobile Assisted Language Learning) elnevezés, ami már nem a számítógéppel, hanem a mobileszközökkel segített nyelvoktatásra épít, és még kötetlenebbé válik a nyelvtanulás helyszíne, hiszen a mobileszközök (okostelefonok, táblagépek és notebookok) mindig kéznél vannak, és ezekkel a készülékekkel bárhol elérhető a világháló. Napjainkban olyan gyorsan változik egy nyelv és egy-egy szakterület, nem beszélve a tananyag tartalmáról, hogy a tankönyvkiadás szinte képtelen követni ezt a fejlődést. Azonban az interneten elérhető és a nyelvoktatás szolgálatába állítható források aktuálisak és bőséges kínálatot adnak, és ez az új médium lehetővé teszi, hogy autentikus, aktuális célnyelvi anyagokat használjunk forrásként.

Szakemberek hamar felismerték viszont, hogy a tanítási folyamatban a számítógép nem több, mint a kommunikációt segítő eszköz (CHAPELLE 1990). Nem vitatható azonban, hogy tanári koncepció, kreativitás és fantázia nélkül a pusztán technika nem hatékony (BAILEY 1996), és a tanítási célok elérésében a tanáré a döntő szerep, hiszen az eszközök felhasználásának mikéntjét ő határozza meg (ARMSTRONG et al. 1994). Ezek az önálló tanulást segítő szoftverek elsősorban kiegészítik és nem helyettesítik a személyes (face to face) nyelvtanítást, ezért egyre inkább elterjed a hagyományos tantermi oktatás és a távoktatás elemeit ötvöző oktatási forma és új terminológia jelenik meg az oktatásban *blended learning* elnevezéssel. Mint ahogyan azt a neve is mutatja, a *blended learning* olyan kevert oktatási forma, amely vegyíti a személyes jelenlétet az információs és kommunikációs technológia által kínált távoktatás lehetőségeivel, továbbá felváltva használja a nyomtatott és az elektronikus tananyagokat oly módon, hogy módszereivel nagyobb teret biztosít az egyénre szabott oktatási formáknak. Nagy előnye, hogy a tananyag mindig elérhető, aktuális és friss információt tartalmaz, amit a tanulók bármikor elérhetnek, azonban az összes, hagyományos oktatásban használatos eszköz jelen lehet akár elektronikus, akár hagyományos változatban. Ez a két tanulási forma szorosan kapcsolódik egymáshoz. A *blended learning* alkalmazása során a

kontaktórákon elsősorban az új ismeretek átadása és a szóbeli gyakorlás a cél, míg a többi készség kialakítása leginkább az online órák feladata. A személyes jelenlét alkalmával hagyományos módon a beszéd fejlesztésére kerül a hangsúly (pl. önálló témakifejtés vagy szövegalkotás, az interakciók, dialógusok, magyarázatok, esetleges problémák megvitatása). Az ilyen típusú órákon szelektívebb a tankönyvhasználat, a hallgatók többnyire az elektronikus tananyagban dolgoznak. Mivel hozzáférésük a kurzus anyagához bárholonnan biztosított, így a nyelvtanulás nem ér véget az óra végén. Az online tananyagokon keresztül a tanár nyomon tudja követni egy diák iskolán kívüli aktivitását, mivel a program naplózza a belépéseket, az értékelő és számonkérő elemeket tartalmazó funkciók pedig a diák teljesítményéről is tájékoztatnak. Ez a fajta nyelvoktatási stratégia egyre népszerűbbé válik a felsőoktatásban, és a módszertani kultúra megújulását eredményezi.

2. INTÉZMÉNYI HÁTTÉR

A magyar felsőoktatásban folyó nyelvoktatás feladata kettős: egyrészt törekszik arra, hogy a munkaerőpiac igényeit kielégítő célorientált szaknyelvi ismeretekkel lássa el a hallgatókat, másrészt pedig felkészítse őket a diploma megszerzéséhez szükséges nyelvvizsgára. A tananyag megválasztása is ennek a célnak van alárendelve. Sokáig a tankönyv jelentette a központi szerepet a nyelvtanítás folyamatában és döntően befolyásolta a nyelvoktatást, hiszen a nyelvkönyv biztosította, hogy a tanításnak legyen egy vezérfonala, valamint egy határozott módszertani koncepciót írt elő. A tankönyvpiac igyekezett lépést tartani a gyorsan változó igényekkel, és gazdagon kínálta a hazai és külföldi kiadású nyelvkönyveket, így a nyelvtanára az a feladat várt, hogy megtalálja az adott célra a legalkalmasabb könyvet.

A szaknyelv oktatása terén azonban a megfelelő nyelvkönyv kiválasztása már sokkal összetettebb feladat. Kurtán Zsuzsa mutat rá, hogy

„[a] szakmai nyelvhasználatra felkészítő tananyagok – még akkor is, ha már egyre szélesebb választékban elérhetők a kereskedelmi forgalomban – ritkán felelnek meg minden szempontból a közvetlen alkalmazás céljaira. Általános célú nyelvoktatási helyzetekben is természetes, hogy a nyelvtanár a mindenkori szükségletelemzések alapján igazítja a tankönyvet és a tananyagot az adott feltételekhez. Szaknyelvoktatási szituációban, ahol sokféle specifikus célnak kell megfelelni, fokozottan jellemző a tananyagok módosításának szükségessége. A szűkebb specializációnak megfelelő tananyag sokszor nem is létezik, ezért azt a nyelvtanárnak magának kell összegyűjtenie.” (KURTÁN 2003: 217)

A „*Szak-nyelv-tudás*” – *Az idegen nyelvi képzési rendszer fejlesztése a Debreceni Egyetemen* című tananyag-fejlesztési és nyelvoktatási program (1. ábra), amely 2012 és 2015 között zajlott az egyetemünkön, kiváló lehetőséget adott a nyelvoktatás módszertani korszerűsítésére, és új információs technika alkalmazását tette lehetővé a tananyagok összeállításában. A program célja az idegen nyelvi képzés, elsősorban a szaknyelvi képzés tartalmi és módszertani megújítása volt: egyrészt a munkaerőpiac elvárásainak megfelelő nyelvi kompetenciaszintek elérése, másrészt olyan nyelvoktatás-módszertani fejlesztés, amely az új tanulási szokásokhoz illeszkedik, és kihasználja a blended learning lehetőségeit (CZELLÉR–HAJDU 2014).



1. ábra
A projekt honlapja

Jóllehet az elmúlt évtizedekben egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy az internetalapú tananyagok hatásfoka sokkal erősebb, mint a hagyományos tananyagoké, mégis a tananyagfejlesztésben a modern technológia sokáig nem kapta meg a kellő hangsúlyt. Ez magyarázható a technikai felszereltség hiányával, valamint azzal a ténnyel, hogy a tanárok sem rendelkeztek az online tananyagok fejlesztéséhez szükséges ismeretekkel. Széles körben az tapasztalható, hogy a nyelvtanárok használják ugyan az internetes forrásokat az órára készüléshöz, azonban jellemzően még mindig a hagyományos nyelvoktatási módszereket választják a tanításhoz. A fent említett projekt azonban lehetőséget biztosít arra, hogy a tanárok megismerkedjenek modern tananyagfejlesztési technikákkal, amit azután a saját szakterületükön alkalmuk nyílik megvalósítani.

A program keretében kifejlesztett online tananyagok a Moodle rendszerben készültek el angol, német, francia és orosz nyelven, és középfokú gazdasági szaknyelvi használatra készítették fel a hallgatókat,

Jelen tanulmány arra tesz kísérletet, hogy röviden bemutasson egy olyan tananyagot, amely a fent nevezett projekt részeként valósult meg, és a turizmus-vendéglátás szakos hallgatók francia szaknyelvi ismereteinek fejlesztésére készült.

3. A TANANYAG

A turizmus-vendéglátás szakos hallgatók nyelvi képzésében a cél a Közös Európai Referenciakeret által meghatározott középfokú nyelvvizsga szintjének elérése idegenforgalmi szaknyelvi modullal kibővítve. A nyelvi képzés során alapvető feladat a hallgatók komplex nyelvi készségeinek fejlesztése, és komoly hangsúlyt kap a szókincsbővítés, célzottan az idegenforgalom, turizmus és vendéglátás szakterületeire koncentrálva.

További cél, hogy a hallgatók a szakterületeikre jellemző szakmai kontextusba kerülve képessé váljanak az idegenforgalom, vendéglátó- és szállodaipar különféle területein adekvát szóbeli és írásos idegen nyelv használatára. Elvárás továbbá, hogy a szaknyelvet tanuló képes legyen a munka világában, szakmai szituációkban jellemző műfajú szövegek helyes értelmezésére és létrehozására, tudjon az idegen nyelvű szakirodalomban önállóan tájékozódni és adekvát szókinccsel szakmai környezetben hatékonyan kommunikálni. A célkitűzések között szerepel még az anyanyelvű és az idegen nyelvű szövegek közvetítése szakmai közegben, valamint az interkulturális ismeretek alkotó alkalmazása az idegen nyelvű kommunikációban és szövegvagy környezetben.

Mindezeket a célokat kívánta szolgálni az a tananyag, amely a *Tourisme et hôtellerie Guide thématique/Turizmus-vendéglátás, Tematikus útmutató* címet viseli. A tananyag összeállításának szempontjai a következők voltak:

- A munka világában legfontosabb témák bemutatása és a hozzá kapcsolódó szókincs-fejlesztés.
- A munkaerőpiacon elvárt írásbeli és szóbeli kommunikációs készségek fejlesztése.
- A (szakmai) nyelvvizsgák által mért kompetenciák megerősítése, illetve a nyelvvizsgákon előforduló feladattípusok bemutatása és gyakoroltatása.
- A bemeneti KER B1 szint B2 szintre emelése.
- A hallgatók motiválása online tananyaggal.
- Nyelvgyakorlásra és ismeretszerzésre felhasználható internetes források megismer-tetése pl. online szótárak, információs szolgáltatások.

Az elkészült tananyag 10 leckéből épül fel (2. ábra), és az egyes leckék olyan területeket dolgoznak fel, amelyek a munka világában fontosnak bizonyulnak és egyben magukon viselik a turizmus szakmaspecifikus jegyeit: álláskeresés, szakmai gyakorlat, e-turizmus, szállodai és éttermi szolgáltatás, utazás, szabadidős és sporttevékenységek stb.

Table des matières	
Unité 1	Formation en tourisme et hôtellerie
Unité 2	Job d'été dans le secteur du tourisme et hôtellerie
Unité 3	Stage dans le secteur du tourisme et hôtellerie
Unité 4	Chercher du travail
Unité 5	Entretien d'embauche
Unité 6	Tourisme – secteur créateur d'emplois
Unité 7	Le e-tourisme.
Unité 8	Hôtellerie.
Unité 9	Restauration
Unité 10	Sport–Loisirs–Voyages

2. ábra
Tartalomjegyzék

Az egy leckén belül egymásra épülő feladatok többféle professzionális nyelvi kompetenciát fejlesztenek, és logikailag és módszertanilag is összefüggnek. Minden egyes lecke törekszik arra, hogy a négy nyelvi készség fejlesztése arányosan jelen legyen (3. ábra), így a feladatok között megtalálható az olvasott szöveg értése, a hallás utáni szövegértés, az íráskészség fejlesztésének különböző formái, valamint a kommunikációs készséget fejlesztő feladatgyűjtemények.

Unité 4. Chercher du travail**Objectifs de l'unité**

- Savoir comment se lancer dans une recherche d'emploi
- Savoir comment rédiger un CV
- Comprendre un texte écrit issu d'un document touristique
- Comprendre un enregistrement sonore
- Savoir décrire des graphiques

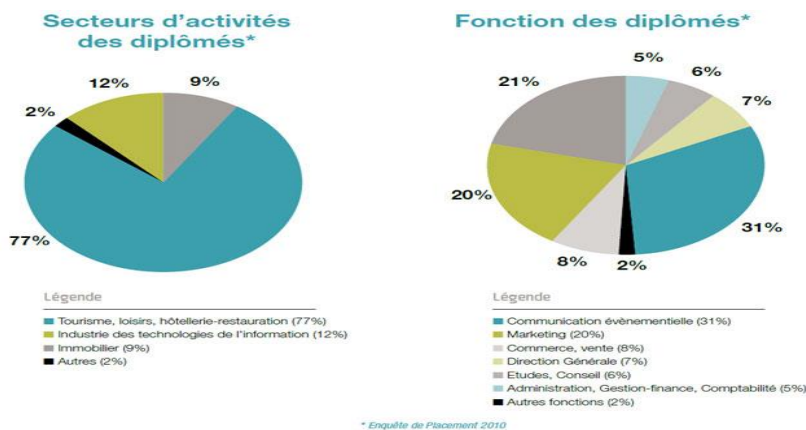


www.reussircv.com/

3. ábra
A lecke célja

EXPRESSION ORALE**4.1.1. Décrivez-débouchés**

Les débouchés à l'issue du Bachelor Management du Tourisme sont nombreux et fonction des options choisies au cours de la formation: gestion hôtelière, gestion de projets événementiels, management d'un centre de loisirs, gestion d'un centre d'hôtellerie de plein air, gestion d'un centre thermal et/ou de thalassothérapie, ...



Source: www.esc-larochelle.fr/Programmes/Programmes-Bachelor/Bachelor-Management-du-Tourisme-Hospitality-Evenementiel

4. ábra
Feladat a diagram leírásához

Tartalmát tekintve a feladatgyűjtemény – a felvázolt céloknak megfelelően – a munkaerőpiacra elvárt írásbeli és szóbeli kommunikációs készségek fejlesztésére, valamint a szaknyelvi terminológia elsajátítására fektet hangsúlyt.

A nyelvtanuló megismerkedik a turisztikai ágazat működésének elveivel, a turizmus hazai és nemzetközi piacával, a piac szereplőivel és jellemzőivel. A különböző turisztikai vállalkozások, szálláshelyek, vendéglátóhelyek, szabadidős létesítmények típusainak és tevékenységeinek bemutatása is helyt kap a tananyagban. Ezzel együtt történik az idegenforgalmi szakmai nyelvvizsgák által mért kompetenciák fejlesztése (4. ábra), illetve a nyelvvizsgákon előforduló feladattípusok (5. ábra) bemutatása és gyakoroltatása is.

Kiemelt figyelmet fordítunk az olvasott szöveg értésére, a különböző célú olvasási készségek fejlesztésére, a megfelelő olvasási stratégiák kialakítására: információk kiszűrése, lyukas szövegek kiegészítése (5. ábra), az adott szövegről készült rövid összefoglalók, feleletválasztós szövegértés, stb. Az írásbeli kommunikáció fejlesztésénél szintén prioritást élveznek azok a feladatok, amelyek megoldása mind a munka világában, mind pedig a szakmai nyelvvizsgán elvárás: állaspályázatok feladatai (önéletrajz, motivációs levél), valamint a leggyakrabban előforduló írásbeli műfajok és jellegzetességeik alkalmazása: levél, e-mail, meghívó, reklamáció stb.

4.1.2. Le tourisme et ses débouchés

Lisez le texte et complétez-le avec les mots ci-dessous:

emplois, horizons, intérêt, un secteur, une place de choix, une nécessité, un personnel, mondialisation, évolution, le monde, l'importance, activité

Avec près d'un milliard de touristes et de voyageurs de part le monde, le tourisme représente en pleine croissance qui est désormais considéré avec le plus grand tant par les pays développés que par ceux du Tiers-Monde pour lesquels il est synonyme de développement.

Riche de nombreux atouts (géographiques, gastronomiques, culturels...), la France occupe en tenant le 1er rang des pays récepteurs (76.8 millions de touristes étrangers) devant l'Espagne, les Etats-Unis et la Chine.

Le tourisme génère de nombreux (10 000 salariés de plus, en moyenne, chaque année) et agit, directement ou non sur d'autres secteurs: l'hôtellerie, la restauration, le trafic aérien... Il fait appel à qualifié, ayant des capacités d'adaptation linguistique (adjoint de direction hôtelière, traducteur, hôtesse du tourisme...). Avec l'ouverture des frontières et la des échanges, la maîtrise d'une ou plusieurs langues étrangères apparaît comme professionnelle. Indispensable dans le tourisme, elle l'est aussi dans d'autres secteurs professionnels car, très souvent, de carrière et apprentissage d'une langue vont de pair (installation à l'étranger, responsabilité d'une filiale internationale...). Avec 80% des traductions, l'anglais tient toujours le haut de l'affiche parmi les 3000 langues recensées à travers.....

Conscientes de du tourisme, les collectivités territoriales françaises ont décidé, elles aussi, de promouvoir de plus en plus cette Syndicats d'initiatives, offices du tourisme, mairies recrutent sur concours ou entretien: c'est ce que l'on appelle la promotion territoriale. Si découvrir de nouveaux accueillir, créer des liens avec différentes populations et apprendre ou renforcer votre maîtrise d'une langue vous motive, les métiers du tourisme et des langues répondront à votre attente.

www.educat.fr/domaines/23-tourisme

5. ábra

Szövegértési feladat

A szakmai nyelvvizsgával kapcsolatos elvárásokat szem előtt tartva a hallás utáni szövegértési feladatoknál is a nyelvvizsgákon ismert feladattípusokat alkalmaztuk: igaz/hamis, rövid válasz, feleletválasztásos állítások (6. ábra), stb. A hallás utáni szövegértés anyagát pedig írott szöveggént is megjelenítettük.

EXERCICE D'ÉCOUTE

8.5.1. Les métiers dans le secteur de l'hôtellerie

Regardez la vidéo et choisissez la bonne réponse:



www.youtube.com/watch?v=znYL9rUtFqI

1. Avant, Laetitia a travaillé dans
 un hôtel
 une agence de voyage
 un restaurant
2. Elle a fait un stage en
 Espagne
 Italie
 Angleterre
3. ...

6. ábra

Hallás utáni szövegértési feladat

5.1. Décrire les images

EXPRESSION ORALE

5.1.1. Entretien de recrutement

Qu'est-ce que vous voyez sur ces images? Comment pourriez-vous décrire les scènes et les gens?



www.mensquare.com/menly/archives/emploi-comment-shabiller-pour-un-entretien-dembauche

(intéressé, timide, passionné, dynamique, bonne humeur, capacités d'intégration, confiant, effrayé, nerveux, créatif, heureux, bien habillé, être habillé convenablement, ordonné, stressant, contester, en col blanc, responsable, bureau, convaincre, qualifié)

7. ábra

Képleírás

A beszéd-készség fejlesztésére az internet számtalan lehetőséget nyújt és gazdagon kínálja például a képi stimulusok (7. és 8. ábra) vagy a szituációs feladatok alapjául szolgáló reáliákat, amelyeket szintén beépítettünk a tananyagba.

EXPRESSION ORALE

9.1.1. La cuisine française

Il y a beaucoup de choses que les gens associent à la cuisine française.

Voici quelques exemples:

Quand on parle du petit-déjeuner, le croissant et le pain au chocolat associés à une tasse de café sont connus à travers le monde entier.



<http://french.about.com/od/vocabulary/a/coffee.htm>

Pour le petit-déjeuner:

un petit café, un café simple, un café noir, un petit noir, un café express, un express, un café allongé, un café déca, un café américain déca, un café au lait, un café crème, un crème, un cappuccino, un café noisette, une noisette



www.public.iastate.edu/~acwalton/WBTU/mainpage.html

Pour le déjeuner et le dîner, un grand nombre de plats sont originaires de France. On dit généralement que la cuisine française utilise beaucoup de produits frais, tels que la viande, le poisson, les légumes et le fromage. Le vin est également un élément absolument indispensable du repas en France.

Énumérez quelques spécialités françaises: *la choucroute, la ratatouille, ...*

8. ábra

Szókincsfejlesztő feladat

Ez az anyag elektronikus formában áll a hallgatók rendelkezésére, az internetes szövegeket és képeket a forrás megjelölésével elmentettük, ezáltal biztosítva a felhasznált anyagok állandó hozzáférését, ezenfelül egy jól összeállított linkgyűjteményt kínálunk kiegészítésként további ismeretszerzésre, információk gyűjtésére és gyakorlásra. Tapasztaljuk, hogy a nyelv elsajátításához az online gyakorlási forma kiváló lehetőségnek bizonyul, mivel a nyelvtanuló a kívánt szinten, tempóban és témában tudja végezni az adott feladatokat, legyen szó akár szókincsbővítő, akár nyelvtani gyakorló feladatokról, de hatékonyan alkalmazható a hallás utáni szövegértés gyakorlására is. A tananyag használata során igyekszünk megismertetni a

hallgatókat az online szótárakkal, interaktív honlapokkal és egyéb, nyelvoktatáshoz kapcsolódó információs szolgáltatásokkal.

Az ismertetett tananyag teljes egészében az interneten található aktuális forrásanyagra épül és felépítése, szerkezete nem tér el merőben a hagyományos tankönyvektől, előnye azonban a tankönyvvel szemben, hogy aktuális, naprakész információkat tartalmaz és nagy hatékonysággal használható.

Ez a típusú oktatási forma lehetőséget teremt arra, hogy a nyelvórákon elsősorban a személyes jelenléttel fejlesztendő készségek, mint például a beszédkézség fejlesztése kerüljön előtérbe, míg önálló tanulás során a hallgatók hatékonyabban tudják elvégezni az olvasásértés és a hallott szövegértés feladatait, a nyelvtani drilleket, valamint az írott szövegalkotást.

4. EREDMÉNYEK

A hallgatói és intézményi elvárásoknak egyaránt megfelelően sikerült olyan szaknyelvi tananyagot összeállítani, amely a hallgatók munkaerőpiaci elhelyezkedését, valamint nyelvvizsgára való felkészülését egyaránt segíti. Az eredmény részletes értékelése túlmutat a jelen tanulmány keretén, az azonban mindenképp említést érdemel, hogy a tananyag újszerű és korszerű, változatos és a hallgatói motiváltsághoz jelentősen hozzájárul, mivel az autentikus internetes források és a technikai eszközök vonzóbbá teszik az idegen nyelv oktatását, és a sokféle színes feladatok ébren tartják a hallgatók figyelmét. Azt tapasztaljuk, hogy könnyebb felkelteni a hallgató érdeklődését egy-egy elektronikus tananyaggal, mint a hasonló oktatási célt szolgáló tankönyvvel. Az interaktivitás, a feladatok megoldásánál az azonnali visszacsatolás és az önértékelés lehetősége jelentős mértékben növeli a hallgatók nyelvtanulási kedvét. Vitathatatlan pozitívuma a tananyagnak, hogy a hallgatók olyan tanulási forrásokhoz jutnak hozzá, amelyek a hagyományos tanulási folyamatban nem lennének ilyen könnyen elérhetőek. Az online tananyag nagyobb teret enged az önálló tanulásnak, hiszen ezek az új oktatási módszerek már nem korlátozódnak tantermekbe, a tanulás folyamata rugalmasá válik, mivel a világháló kitágítja a tanulás kereteit és bővebben kínálja a lehetőségeket az egyéni munkára. Láthatóan nagyobb hangsúlyt kapnak az egyéni tanulási igények és tanulási szokások, valamint nagyobb tere van az egyéni készségfejlesztésnek. Az előre összeállított változatos tananyag rövidebb felkészülési időt igényel a tanártól, viszont az órák megtervezése, a feladatok sorrendjének felállítása, illetve a csoport igényeihez igazítása az oktató feladata marad. Az összeállított tananyag kiváló lehetőséget biztosít továbbá az eltérő nyelvismerettel rendelkező hallgatók felzárkóztatására és az esetleges nyelvi szintkülönbségek áthidalására.

ÖSSZEGZÉS

A munkaerőpiacon a digitális kompetencia a nyelvi kompetenciával együtt azon képességek között szerepel, amelyet a munkaadók leendő munkavállalóiktól elvárnak. Ismeretes, hogy az internet a hallgatók mindennapjainak szerves részét képezi, innen szerzik az ismereteik jelentős részét. Ez az a forrás, amely folyamatosan friss információt biztosít számukra, és az a közeg, amelyben kommunikációjuk egyre jelentősebb része zajlik. Fontos szerep hárul tehát a felsőoktatásra és az ott folyó nyelvoktatásra. A 21. század digitális világa, az új típusú tanulási környezet, a modern technológia új módszereket és szemléletmódot kíván meg a tanároktól. Elengedhetlenné vált az iskolán kívüli tudásszerzés és a kommunikációs technológia integrálása az oktatásba, és ez a megváltozott tanulási környezet újszerű tananyagok összeállítását igényli.

Amennyiben a nyelvórán internetes tananyagot biztosítunk hallgatóink számára, akkor azt tapasztaljuk, hogy sokkal otthonosabban mozognak abban a digitális környezetben, mint tennék azt a nyelvkönyvek világában.

Kétségtelen, hogy a technológia egyre jelentősebb helyet kap az oktatásban, ezért elengedhetetlen, hogy az idegen nyelvet oktató tanár megfelelően alkalmazkodjon a változó környezethez, fedezze fel és éljen az informatikai technológia adta lehetőségekkel a nyelvórákon. Hisszük azonban azt, hogy az emberi tényező, a tanár továbbra is döntő szerepet tölt be az oktatás folyamatában és meghatározó a hallgatók sikerességének szempontjából. Azonban a kor igényeinek megfelelő kulcsfontosságúvá vált az IKT-eszközök megfelelő integrálása a tanítás menetébe és tartalmának alakításába. „A technikai és a technológiai rendszer [...] mindig »csak« eszköz marad, amelyet szükségszerűen kell javítani vagy kiegészíteni emberi támogatással.” (KOVÁCS 2008: 16) Nem vitatható, hogy az ilyen jellegű innovatív törekvések vonzóbbá teszik az oktatás folyamatát és ezzel együtt magát a tananyagot is, továbbá jelentős mértékben emelik a szakma színvonalát és biztosítják annak fejlődését.

IRODALOM

- [1] ARMSTRONG, KIMBERLY M.–YETTER-VASSOT, Cindy (1994): Transforming teaching through technology. *Foreign Language Annals*, 27 (4), 475–486.
- [2] BÁRDOS Jenő (1988): *Nyelvtanítás: múlt és jelen*. Budapest, Magvető.
- [3] BÁRDOS Jenő (2004): Nyelvpedagógiai tanulmányok. In: GÉCZI JÁNOS (szerk.): *Iskolakultúra-könyvek 24*. Pécs.
- [4] BAILEY, Jay (1996): Teaching about technology in the foreign language class. *Foreign Language Annals*, 29 (1), 73–82.
- [5] CHAPELLE, Carol (1990): The discourse of computer-assisted language learning: Toward a context for descriptive research. *TESOL Quarterly*, 24 (2), 199–225.
- [6] CZELLÉR Mária–HAJDU Zita (2014): Incorporating Blended Learning in Teaching English for Specific Purposes. *Economica*, 4, 158–164.
- [7] KOVÁCS Ilma (2008): *A hagyományostól eltérő tanulási-tanítási formák*. http://kovacsilma.webs.com/Kovacs_Ilma_A_hagyomanyostol_eltero_tanulasi_tanitasi_formak.pdfIn (Letöltve: 2017. 06. 16.)
- [8] KURTÁN Zsuzsa (2003): *Szakmai Nyelvhasználat*. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó.
- [9] RITTER, Markus 1993. “That’s us! A book about ourselves” An EFL project with intermediate learners, incorporating the computer as a tool. *CALICO Journal*, 10 (4), 57–69.